

NASZA Trójmieś

miesięcznik
Rady i Urzędu
Gminy

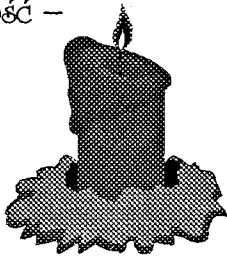
NR 12 (41) ROK V

GRUDZIEŃ 1996 r.

Nakład 800 egz.

Cena 40 gr (4000 zł)

Aby te święta
Bożego Narodzenia
i cały Nowy Rok 1997
obfitował w zdrowie,
radość i miłość –

tego życzy wszystkim Czytelnikom
i mieszkańcom gminy
Wójt Gminy, Rada Gminy
i Zespół redakcyjny

WÓJT GMINY INFORMUJE

• Biorąc pod uwagę liczne **zapytania i uwagi użytkowników wodociągu i oczyszczalni ścieków w sprawie nowych cen** obowiązujących od stycznia 97 r. (opublikowanych w poprzednim nr gazetki) wyjaśniam:

- cenę 1 m³ wody i odprowadzonych ścieków skalkulowano po kosztach rzeczywistych z uwzględnieniem dotacji z budżetu gminy i bez naliczania zysku.
- ustalona stawka jest najniższą jaka obowiązuje w rejonie cieszyńskim.
- informacyjnie podaję ceny wody, które obowiązują od 1.05.96 r. w Wod. Ziemi Cieszyńskiej odbiorcy indyw. 1,26 zł, pozostali 1,45 zł.

Ceny odprowadzonych ścieków w poszczególnych miastach wynoszą:

Ustroń	odb. indyw. 1,26	pozostali 1,35
Strumień	odb. indyw. 2,56	pozostali 2,95
Wisła	odb. indyw. 1,54	pozostali 1,85

• Od stycznia 1997 roku w Urzędzie Gminy Istebna **uruchomione zostanie biuro agenta PZU Cieszyn** (ubezpieczenia mieszkań, budynków, zwierząt i inne), które czynne będzie w każdy poniedziałek w godz. 8.00–15.00.

W pozostałe dni tygodnia sprawy ubezpieczeń można będzie załatwić w biurze sołtysa w Koniakowie w godzinach urzędowania.

TAK ŚWIĘTOWALIŚMY

78 rocznicę Odzyskania Niepodległości przez Polskę

◆ W 78 rocznicę Odzyskania Niepodległości przez Polskę w dniu 11 listopada br. w Istebnej Rada Gminy, poczty sztandarowe jednostek OSP z Istebnej, Koniakowa i Istebnej-Zaolzia oraz Związek Kombatanów RP i Byłych Więźniów Politycznych Koło Istebna złożyli kwiaty na grobie poległych podczas II wojny światowej na cmentarzu oraz pod Pomnikiem Ofiar Hitleryzmu.

W kościele p.w. św. Bartłomieja w Koniakowie ks. dziekan Jerzy Patalong odprawił mszę świętą w intencji Ojczyzny.

Dalszą część obchodów uświetniła akademie w Szkole Podstawowej Nr 1 w Koniakowie. Młodzież przygotowana przez panie nauczycielki Beatę Waszut, Danutę Legierską, Janinę Bury przedstawiła w pięknych historycznych strojach-kostiumach montaż słowno-muzyczny poświęcony losom Polski „Byłaś, jesteś, będziesz, Polsko”. Akompaniował p. Zbigniew Michałek.

Wystąpił również zespół regionalny „Mały Koniaków” pod kierunkiem p. Urszuli Gruszki.

W uroczystościach wzięła udział strażacka orkiestra dęta z Jaworzynki prowadzona przez p. Romana Marszałka.

◆ Z inicjatywy Związku Komunalnego Ziemi Cieszyńskiej w dniu 12 listopada br. z okazji Święta Niepodległości Polski, zorganizowano spotkanie samorządów Ziemi Cieszyńskiej na koncercie w Teatrze w Cieszynie. W części oficjalnej uczestników przywitał Burmistrz Cieszyna dr Jan Olbrycht oraz Wojewoda Bielski Marek Trombski. W części artystycznej prowadzonej przez panią Małgorzatę Kiereś wystąpiły zespoły: Chór „Lutnia” ze Strumienia, Orkiestra Salonowa z Cieszyna, człowiek-orkiestra Joachim Trembaczewski z Dębowca, dziecięce Zespoły Regionalne „Junior” ze Skoczowa, „Równica” z Ustronia oraz nasi wykonawcy: Anna Bury, Jadwiga Zabawska, Stanisława Majeranowska, Paweł Polok, Jerzy Kukuczka i Ewa Legierska z programem słowno-muzycznym przygotowanym przez panią Annę Bury. Wspólny śpiew „Płyniesz Olzo” wykonawców i publiczności zakończył koncert w Teatrze.

Składanie kwiatów pod Pomnikiem Ofiar
Hitleryzmu w Istebnej

Uczniowie Szkoły Podst. nr 1 w Koniakowie
w programie „Byłaś, jesteś, będziesz Polsko”

Powołano władze Izby Rolniczej – i co dalej?

Wywiad z p. **Marią Szotkowską** – członkiem Walnego Zgromadzenia Izby Rolniczej w woj. bielskim

Dnia 25 października 1996 r. odbyło się pierwsze Walne Zgromadzenie Izby Rolniczej woj. bielskiego, w którym wzięło udział 77 delegatów. Wybrano Zarząd Izby w następującym składzie:

- Prezes Izby – **Piotr Kufel**, zam. Łodygowice – rejon Żywiec
- V-ce prezes Izby – **Antoni Trylski**, zam. Kończycze Wielkie – rejon Cieszyń
- Członek Zarządu Izby – **Ryszard Czaicki**, zam. Zembrzyce – rejon Sucha Beskidzka
- Członek Zarządu Izby – **Tadeusz Gałgan**, zam. Polanka – rejon Oświęcim
- Członek Zarządu Izby – **Piotr Ryszka**, zam. Bielsko-Biała
- oraz Komisja Rewizyjna w składzie:
 - Przewodniczący Komisji – **Jerzy Smolicki**, zam. Jelesnia – rejon Żywiec
 - V-ce przew. Komisji – **Andrzej Pilch**, zam. Jasienica
 - Członek Komisji – **Bogusław Ślęczek**, zam. Stryszawa
 - Członek Komisji – **Edward Baścik**, zam. Oświęcim
 - Członek Komisji – **Kazimierz Zajda**, zam. Kalwaria Zebrzydowska

Delegatem do Izby Krajowej został wybrany **Mieczysław Branny**, zam. Dębowiec.

W Zjeździe tym uczestniczyła także p. Maria Szotkowska, którą rolnicy naszej gminy wybrali 29 września br. na członka w/wym. Zgromadzenia.

Poprosiłam p. Marię, by podzieliła się z czytelnikami naszej gazety ze swoimi pierwszymi spostrzeżeniami i zapoznała nas z planem swojej pracy.

K.R. *Przede wszystkim serdecznie gratuluję Pani zwycięstwa w wyborach. Zdaję sobie sprawę z tego, że wszyscy rolnicy wiążą z samorządem rolniczym wielkie nadzieje w zakresie rozwiązywania problemów mieszkańców wsi. Jak Pani to widzi, jakie Pani zdobyła informacje i co Pani może w tym zakresie przekazać?*

M.Sz. Dziękuję bardzo za gratulacje z okazji wyboru mnie na Członka Walnego Zgromadzenia Izby Rolniczej w woj. bielskim.

Byłam na pierwszym posiedzeniu i już dzisiaj widzę, że nie zdawałam sobie sprawy z ogromu pracy, jaka nas czeka. Województwo bielskie było jednym z ostatnich w kraju, w którym odbyło się Walne Zgromadzenie. Było to celowe zamierzenie, gdyż bacznie obserwowano poczynania w innych województwach, a szczególnie w woj. poznańskim. W naszym woj. będzie funkcjonowało 6 komisji: d.s. kobiet, budżetu, oświaty, współpracy z Unią Europejską i ochrony środowiska. Każdy członek może należeć do dwóch komisji, ja narazie jeszcze dokładnie się nie określiłam, w których komisjach będę działała.

K.R. *Jakie będą zadania Izby Rolniczej?*

M.Sz. Do zadań Izby będzie należało między innymi: działania na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi, sporządzanie analiz, ocen, opinii i wniosków z zakresu produkcji rolnej oraz rynku rolnego i przedstawianie ich administracji, występowanie z inicjatywą w zakresie regu-

lacji prawnych, prowadzenie działań na rzecz poprawy warunków pracy i bezpieczeństwa w rolnictwie, współpraca ze szkołami rolniczymi, promocja eksportu produktów rolnych, rozwijanie współpracy z zagranicznymi organizacjami producentów rolnych. Izby mogą wykonywać zadania zlecone z zakresu administracji rządowej lub samorządowej przekazane ustawami lub na podstawie porozumień.

Organami Izby są: Walne Zgromadzenie, Komisja Rewizyjna i Zarząd.

K.R. *To są zadania ogólne, a co będzie zadaniem najpilniejszym?*

M.Sz. Wg mnie najważniejsza na początku będzie działalność informacyjna w zakresie przebudowy środowisk wiejskich.

Skutki przemian ustrojowych dotknęły bardzo rolnictwo i tu muszą dokonywać się najgłębsze przemiany strukturalne. Są one niezbędne, wręcz konieczne, gdyż w chwili przystąpienia do Unii Europejskiej musimy mieć rolnictwo na takim poziomie, by mogło konkurować z zachodnim. A do tego nam bardzo daleko.

A więc jednym z głównych zadań Izby będzie **uświadamianie rolnikom, jakie są perspektywy i jakie będą konsekwencje przystąpienia Polski do Unii**. Trzeba zmienić sposób myślenia, poznać nowe układy i umieć się w nich zmieścić.

Bardzo ważną cechą działania Izby Rolniczych będzie **regionalizm**, co jest szczególnie ważne dla regionu górskiego, którego rolnictwo jest zupełnie inne niż np. w woj. poznańskim, opolskim itp.

K.R. *Wierzę Pani, że będzie bardzo trudno dotrzeć do wszystkich rolników i*

zmienić ich sposób myślenia i gospodarowania.

Czy Pani ma już może jakiś program dostosowawczy dla naszej gminy?

M.Sz. Tak, oczywiście. Jako starszy instruktor Ośrodka Doradztwa Rolniczego od dawna mam rozeznanie i kontakty z innymi ośrodkami a także naukowcami z Warszawy i Krakowa. Dzięki temu mam dość dużą wiedzę na temat zmian i konsekwencji tych zmian. Przekazuję tę wiedzę na zebraniach wiejskich.

Ale opracowałam również program pt. „Rozpropagowanie idei małej przedsiębiorczości wśród kobiet wiejskich w celu poprawienia sytuacji ekonomicznej rozdrobnionych gospodarstw w rejonie górskim na rok 1997”.

W tym programie szczególnie zwracam uwagę na **agroturyzm** jako źródło poprawy sytuacji ekonomicznej (o agroturystyce powiem szerzej w jednym z przyszłych numerów naszej gazety).

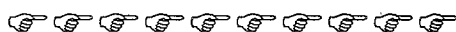
Będą się starać, by Izby Rolnicze miały większy wpływ na oświatę rolniczą. Należy zmieniać kierunki studiów rolniczych na „bardziej modne”, np. ochronę roślin na agroturyzm itp.

Byłoby bardzo dobrze, gdyby Zas. Szk. Zawodowe również wprowadzały nowe kierunki nauczania, np. bardzo ważna jest umiejętność prowadzenia ksiąg rachunkowych, rozrachunkowych (np. przy kredytach preferencyjnych), znajomość języków obcych, szczególnie angielskiego i niemieckiego, produkowanie zdrowej żywności. Bez znajomości tych spraw nie będą nasi młodzi ludzie umieli „znaleźć się” w nowoczesnych kierunkach, preferowanych przez Unię Europejską. A naprawdę musimy to sobie wszyscy wyraźnie, jasno uświadomić, że także ze względu na regionalizm i pogranicze czeka nas całkowita przebudowa gospodarstw rolnych. Izby Rolnicze powinny więc edukować i mieć wpływ na decyzje w zakresie rolnictwa.

Jednym z ważniejszych zadań Izby Rolniczych jest informowanie rolników o tworzonej giełdzie spożywczych, ich celach, funkcjonowaniu i korzyściach z nich.

Powstaje giełda spożywcza w Bielsku-Białej Wapienicy, w której ze względu na pogranicze będą uczestniczyły również Słowacja, Czechy a nawet Austria. Tu trzeba będzie mieć wielką siłę przebicia, bo tam będą mogli tylko handlować rolnicy zrzeczeni, handlować się będzie ofertami a nie bezpośrednio produktami. (Giełda ta to nie targ, na który przyjedzie indywidualny rolnik).

Ten mój program to troska o naszych ludzi, o przyszłość młodego pokolenia.

Przedstawicielki referatu gospodarczego Urzędu Gminy w Istebnej na Targach Poznańskich

Promocja inwestycyjna naszej gminy

W dniach 20–22 listopada odbywała się w ramach Targów Poznańskich promocja inwestycyjna gmin z całego kraju pod nazwą „Intercity '96”. Naszą gminę reprezentowały dwie przedstawicielki referatu gospodarczego. Gmina zaoferowała do zainwestowania teren komunalny w rejonie Istebnej-Zaolzia pod zamierzoną budowę bazy turystycznej. Dużym zainteresowaniem cieszył się opracowany w roku ubiegłym informator o naszej gminie. Uczestniczki wystawy udzielały informacji z zakresu działalności bazy noclegowej i turystycznej oraz planowanych kierunków rozwoju gminy. Nadto zapoznano się z wy-

stawą „POL-EKO”, w ramach której prezentowano nowoczesne urządzenia do ochrony i diagnozowania środowiska, ciekawe rozwiązania przydomowych oczyszczalni ścieków oraz nowoczesne wzory koszy na śmieci i kontenerów. Prezentowano też małe ciągniki różnorodnego zastosowania np. do koszenia terenów zielonych z dostawką do zimowego utrzymania chodników czy placów. Na ciekawe, interesujące gminę sprzęty pozyskano stosowne prospekty i oferty. Wystawa była też okazją do wymiany doświadczeń z gminami o podobnym charakterze w różnych regionach kraju.

Anna Bura

To są tylko wycinkowe tematy mojej pracy, ale jak mi się wydaje, na początku działalności Izb Rolniczych jedne z ważniejszych.

K.R. *A jakie będą zasady gospodarki finansowej Izby, bo tu i ówdzie słychać, że rolnicy będą dodatkowo obciążeni podatkami na rzecz Izby?*

M.Sz. Zasady gospodarki finansowej Izb Rolniczych są jasno określone. Dochody Izb w pierwszej kadencji (4 lata) pochodzą będą ze środków przekazanych przez wojewodę, a w następnych kadencjach z odpisu w wysokości 2% od uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego.

Dochodami Izb będą także środki na realizację zadań zleconych, darowizny, zapisy, dotacje i dochody z tytułu usług świadczonych przez Izbę. Tak więc rolnicy nie będą z tego tytułu mieć naliczonej dodatkowej składki.

K.R. *Jak z powyższego wynika, czeka Panią praca niełatwa, praca edukacyjna. Życzę Pani wytrwałości i powodzenia w pracy z naszymi rolnikami i gospodarzami, by obydwie strony były zadowolone z jej wyników.*

M.Sz. Przy okazji pragnę złożyć wszystkim Czytelnikom naszej gazety, wszystkim gospodarzom współpracującym z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego i pomagającym mi w udostępnianiu pomieszczeń na demonstracje i pokazy – życzenia zdrowych, miłych Świąt Bożego Narodzenia oraz wszelkiej pomyślności i powodzenia w każdym domu i gospodarstwie w Nowym 1997 roku.

K.R. *Dziękuję za rozmowę.*

Rozmawiała Krystyna Rucka

Mikołaje – przebierańcy

• archiwalna fotografia z 1958 r.

Na zdjęciu: diabły, niedźwiedzie, śmierć czyli tzw. Czarni Mikołaje

MAŁA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Zainteresowanie pożyczką przeznaczoną na tworzenie nowych miejsc pracy w działalności pozarolniczych (mała przedsiębiorczość) w gminach wiejskich i miejsko-wiejskich, nadal cieszy się dużą popularnością na terenie naszego województwa.

Dla wszystkich zainteresowanych przypomina się zasady ubiegania się o udział Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w finansowaniu przedsięwzięć z zakresu małej przedsiębiorczości.

Przez małą przedsiębiorczość należy rozumieć wszelkie przedsięwzięcia gospodarcze w gminach wiejskich i miejsko-wiejskich poza rolnictwem, tworzące nowe miejsca pracy, do sześciu osób pełnozatrudnionych na stałe, wliczając w to właściciela (dotyczące nowych przedsięwzięć).

W przypadku, gdy nowe miejsca pracy znajdują się na terenie miast położonych na terenach gmin miejsko-wiejskich poza rolnictwem, tworzące nowe miejsca pracy, do sześciu osób pełnozatrudnionych na stałe, wliczając w to właściciela (dotyczące nowych przedsięwzięć).

W przypadku podmiotów już prowadzących działalność, liczba zatrudnionych w nich pracowników nie może przekraczać 50 osób w chwili składania wniosku.

Uruchomienie nowego miejsca pracy musi nastąpić po podpisaniu umowy z bankiem nie później jednak niż w ciągu 30 dni licząc od dnia postawienia do dyspozycji pożyczkobiorcy ostatniej transzy pożyczki.

W przypadku gdy nowe miejsca pracy znajdują się na terenach miast położonych na terenach gmin miejsko-wiejskich, co najmniej 50% nowo zatrudnionych osób musi zamieszkiwać na stałe na terenach wiejskich.

Pożyczkobiorca jest zobowiązany utrzymywać zaplanowany stan zatrudnienia, łącznie z nowo utworzonymi miejscami pracy, co najmniej przez czas trwania spłaty zaciągniętej pożyczki. Przedmioty gospodarcze już prowadzące działalność muszą spełniać warunek, że pracodawca w okresie ostatnich 12 miesięcy liczonych wstecz od dnia założenia wniosku o pożyczkę, nie zmniejszył zatrudnienia chyba, że wynika to z sezonowości produkcji usług. Celem takiego zapisu jest zapobieganie sytuacjom, w których pracodawca celowo zmniejsza zatrudnienie, aby uzyskać większą kwotę pożyczki. Ponadto w ciągu całego okresu kredytowania pracodawca powinien utrzymać zatrudnienie na poziomie średniego stanu zatrudnienia liczonego jako suma zatrudnionych w poszczególnych miesiącach podzielona przez 12 miesięcy i powiększona o liczbę nowo zatrudnionych.

Zatrudnienie mniejszej liczby osób niż deklarowana we wniosku, powoduje zmniejszenie finansowania przedsięwzięcia przez Agencję proporcjonalnie do liczby zatrudnionych osób, oraz zwrot niezasadnie pobranych środków finansowych w ciągu 30 dni od dnia doręczenia pożyczkobiorcy oświadczenia o wypowiedzeniu umowy wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia wykorzystania pożyczki.

Pomoc finansowania Agencji dla osób fizycznych i prawnych może być przyznawana pod warunkiem zapewnienia przez wnioskodawcę środków własnych w wysokości co najmniej 30% kosztów przedsięwzięcia i nie może:

1. być większa niż 10.000 zł na jedno miejsce pracy, powstające w wyniku realizacji przedsięwzięcia,
2. przekroczyć 60.000 zł dla jednego podmiotu,

3. w przypadku podmiotu, który już korzystał z tej formy pomocy, a nie wyczerpał limitu 60.000 zł, może on ponownie ubiegać się o pożyczkę do wysokości tego limitu.

Dopuszcza się możliwość przeznaczenia do 50% udzielonej pożyczki na sfinansowanie zakupu środków obrotowych, potrzebnych do uruchomienia przedsięwzięcia.

Spłata pożyczki następuje w ratach kwartalnie, z zastosowaniem maksymalnie 12-miesięcznego okresu karencji musi być zakończona przed upływem trzech lat od daty jej udzielenia.

Osoby fizyczne i prawne ubiegające się o pożyczkę, składają wnioski o udzielenie pomocy w finansowaniu przedsięwzięć do Banku Gospodarki Żywnościowej z następującymi załącznikami:

- plan przedsięwzięcia,
- pozytywna opinia Zarządu Gminy,
- zaświadczenia, że wnioskodawca nie zalega z opłatami ZUS, KRUS i podatkami,
- pozytywna opinia właściwego terytorialnego ODE,
- inne niezbędne dokumenty wymagane przez Bank.

Przypomina się równocześnie, że dokumenty takie jak: wzór planu przedsięwzięcia, wzór opinii Zarządu Gminy, można uzyskać w siedzibie ODR, 43-300 Bielsko-Biała, ul. Gen. M. Boruty-Spiechowicza 24.

mgr inż. Józef Haręźlak
ODR Bielsko-Biała

— przedruk z „Wiadomości Rolnicze” nr 11/96 —

UWAGA

Prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% do 18% i powyżej 18% alkoholu

Informuję, że z dniem 29 grudnia 1996 r. wchodzi w życie nowelizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi opublikowana w Dz. U. Nr 127 poz. 593 z dnia 29 października 1996 r., która wprowadza istotne zmiany w dotychczasowych przepisach, a mianowicie:

I – wprowadza opłatę za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości odpowiadającej urzędowej cenie detalicznej

- 1) 5 litrów spirytusu luksusowego za każdy rok objęty zezwoleniem – na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 18% alkoholu,
- 2) 20 litrów spirytusu luksusowego za każdy rok objęty zezwoleniem – na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18% alkoholu.

Powyższa opłata wnoszona będzie do kasy Gminy w rocznych okresach wraz z pisemnym oświadczeniem o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim.

W przypadku nie wpłacenia powyższych kwot w terminie miesiąca od rozpoczęcia kolejnego roku ważności zezwolenia tj. na 1997 r. do 29 stycznia zezwolenie wygasa.

II – Wprowadza klauzulę, że w przypadku cofnięcia zezwolenia, podmiot gospodarczy o nowe może ubiegać się dopiero po 3 latach.

Blizszych informacji w powyższym zakresie można uzyskać w Urzędzie Gminy w Istebnej pokój 102.

POMÓŻMY POLICJI

JAK POMÓC SOBIE I POLICJI

Od kilku lat jesteśmy świadkami gwałtownego wzrostu przestępczości w naszym kraju. To, co kiedyś stanowiło odchylenie od normy, obecnie staje się niemal regułą. Nikt nie jest bezpieczny od morderców, gwałcicieli, włamywaczy, rabusiów i złodziei. A policja przy obecnym zagrożeniu przestępczością nie potrafi sama uchronić obywateli przed wszystkimi czyhającymi niebezpieczeństwami.

Z drugiej jednak strony z praktyki wynika, że około 30% popełnionych przestępstw ma charakter okazjonalny, wynikający z braku wyobraźni ofiary, jej lekkomyślności, chęci zaimponowania innym itp. Można temu zapobiec. Stąd też konieczna jest znajomość występujących zagrożeń. Strach przed przestępczością nie może nas paraliżować. Trzeba podjąć walkę z wszelkimi jej przejawami, to znaczy postępować tak, aby nie narażać się na niebezpieczeństwo, być w pełni czujnym i gotowym do odparcia ataku przestępcy, trzeba uważać na siebie i nie dać się zaskoczyć.

Dlatego też rozpoczynamy cykl publikacji mających za zadanie uświadomić nas, jak samemu obronić się przed przestępcą. Oto przykłady:

BEZPIECZNY DOM:

Zanim otworzysz drzwi:

- spójrz przez wizjer (lub załóż łańcuch) i sprawdź, kto stoi za drzwiami;
- jeśli nie wiesz, kto to jest, poproś o okazanie dowodu tożsamości. Uczciwi odwiedzający nie obrazi się,
- nie ulegaj presji jego „opowieści”. Jeżeli coś podejrzewasz, zadzwoń na Policję.

ZAPAMIĘTAJ:

- nigdy nie wpuszczaj do domu obcego, dopóki nie będziesz pewien, że to osoba wiarygodna.
- nieuczciwy „gość” może być mężczyzną, kobietą, a nawet dzieckiem. „Pracują” samodzielnie lub w kilka osób, wyręczają się również dziećmi.
- swoim dzieciom bezwzględnie zakazuj wpuszczenia do domu kogokolwiek podczas nieobecności dorosłych, nawet osób im znanych.

OSZUŚCI:

Nie każdy, kto puka do Twoich drzwi, ma uczciwe zamiary.

Oszust może Cię odwiedzić np. jako:

URZĘDNIK...

Pozornie godny zaufania, elegancko ubrany, udaje pracownika urzędu, instytucji,

doradcę prawnego, akwizytora.

SPRZEDAWCA...

Oferuje po okazjonalnej cenie sprzedaż biżuterii, odzieży i innych towarów.

Proponuje kupno np. staroci, które mogą się znajdować w Twoim domu.

ROBOTNIK...

Twierdzi, że musi pilnie sprawdzić stan techniczny przewodów lub urządzeń elektrycznych, gazowych, kanalizacyjnych, bądź natychmiast coś naprawić. Oferuje tanio różnego rodzaju usługi.

ZAPAMIĘTAJ:

- dokładnie sprawdzaj tożsamość osób odwiedzających Cię. Poproś o dokumenty uprawniające do reprezentowania firmy, na którą się powołujesz;
- jeśli chcesz skorzystać z proponowanej usługi, unikaj płacenia zadatku;
- odmawiaj okazania dowodu osobistego lub innych dokumentów. Ujawniasz w ten sposób zwyczajowe schowki domowników;
- wobec natrętów udawaj, że masz kłopoty ze słuchem, wzrokiem, poproś sąsiada o pomoc;
- umawiaj się na spotkanie w instytucji, którą reprezentuje odwiedzający;
- nie daj się ponieść emocjom i chęci „zrobienia dobrego interesu” z osobą obcą. Atmosfera pośpiechu i improwizacji powinna być dla Ciebie pierwszym sygnałem ostrzegawczym.

DZIESIĘĆ ZŁOTYCH ZASAD:

1. Bądź dla swoich dzieci wzorem prawidłowego zachowania – zawsze i w każdej sytuacji.
2. Ucz swoje dzieci, by podczas Twojej nieobecności w domu nikomu nie otwierały drzwi (nawet znajomym, a także innym dzieciom).
3. Nie ujawniaj swoim pociechom miejsc przechowywania wartościowych przedmiotów.
4. Bezwzględnie zakazuj dzieciom przyjmowania od obcych jakichkolwiek prezentów, słodyczy, napojów.
5. Zakaż im wsiadania do pojazdów kierowanych przez obcych, oddalenia się z nieznanymi. Musisz zrobić wszystko, by Twoje dziecko było nieufne wobec obcych.
6. Starannie wybierz trasę, którą dziecko ma chodzić do szkoły. Naucz je bezpiecznego poruszania się po drodze.
7. Dziecku idącemu do szkoły, bądź bawiącemu się na podwórku nigdy nie wieszaj kluczy na szyi.

8. Uczyni wszystko, by zabawy dzieci były bezpieczne. Ucz dzieci rozwagi i sam bądź przewidujący.
9. Zawsze zwracaj uwagę na zachowanie dzieci i ich przyjaciół.
10. Traktuj swoje dziecko poważnie, nie bagatelizuj jego problemów. Codziennie znajdź czas na rozmowę z własnym dzieckiem.

CZY WIESZ, ŻE...

... najczęściej popełnianym błędem ofiary jest nietrafna ocena stanu zagrożenia, w jakim się znalazła i potencjalnego sprawcy przestępstwa. Policyjna praktyka dostarcza codziennie licznych tego typu przykładów.

WYGLĄD ZEWNĘTRZNY NIE DETERMINUJE POSTĘPOWANIA CZŁOWIEKA. PRZESTĘPCA NIE MUSI ELEKTRYZOWAĆ I STRASZYĆ SWOIM WYGLĄDEM – WRĘCZ PRZECIWNIE – MOŻE WTAPIAĆ SIĘ W TŁUM, A NAWET WZBUDZAĆ ZAUFANIE.

- osoba pozornie nieśmiała, o milej prezencji może być w rzeczywistości groźnym bandytą;
- sympatyczna, miła i kulturalna starsza pani może okazać się wytrawną oszustką;
- brudne, zaniedbane, budzące litość dziecko, proszące o drobne pieniądze na bułkę, może szybko i sprawnie wyrwać nam portfel z ręki.

NIERZADKO TY SAM, ŚWIADOMIE LUB NIEŚWIADOMIE STWARZASZ PRZESTĘPCY OKAZJĘ DO DZIAŁANIA!

UNIKAJ SYTUACJI W KTÓREJ MOŻESZ STAĆ SIĘ OFIARĄ:

KRADZIEŻY KIESZONKOWEJ...

- zbliżając się do miejsc zatłoczonych sprawdzaj dyskretnie, czy pieniądze są dostatecznie zabezpieczone;
- większą gotówkę trzymaj w dwóch, a nawet trzech miejscach;
- na zakupy zabieraj tylko niezbędną ilość pieniędzy;
- nie noś w portfelu ważnych dokumentów, biżuterii i innych wartościowych przedmiotów;
- jeśli masz już przy sobie dużą gotówkę (np. pobrałeś z banku) – bądź przezorny. Unikaj tłoku, publicznych środków lokomocji i przypadkowych spotkań. Poruszaj się samochodem, taksówką, korzystaj z ochrony drugiej osoby lub pracowników specjalnych firmy;
- jeśli jesteś chory – masz gorączkę, źle się czujesz – pieniądze bezwzględnie

(cd. na str. 6)

POMÓŻMY POLICJI

(cd. ze str. 5)

zostaw w domu lub w innym bezpiecznym miejscu.

ROZBOJU...

- bezwzględnie i zawsze unikaj przypadkowych znajomości, gdy jesteś w stanie nietrzeźwym;
- w trakcie zabawy w miejscu publicznym stanowczo odmawiaj nowo poznanym osobom proponującym zmianę lokalu, spacer po parku lub w pobliskim lesie, wizytę u znajomych;
- przy płaceniu rachunku dyskretnie liczyć pieniądze i nie pokazywać całej zawartości portfela;
- wracając wieczorem lub nocą do domu staraj się korzystać z najbardziej bezpiecznych form transportu (samochód);
- podróżując autobusem lub tramwajem siadaj zawsze blisko kierującego pojazdem;
- nigdy nie wracaj na skróty. Poruszaj się chodnikiem, w miejscach dobrze oświetlonych, bliżej krawędzi jezdni, z dala od bram, wylotów ciemnych uliczek, zarośli;
- zbliżając się do mieszkania samochodu - bądź przezorny i miej przygotowane klucze;
- nie wsiadaj do windy z nieznanymi;
- wieczorami w miejscach wyludnionych nie noś biżuterii, drogich i rzucających się w oczy okryć.

JEŚLI ZOSTAŁEŚ NAPADNIĘTY W CELACH RABUNKOWYCH I NIE WIDZISZ SZANS UCIECZKI, A NAPASTNIK MA NAD TOBĄ PRZEWAGĘ FIZYCZNĄ:

- zaniechaj obrony;
- skoncentruj się na zapamiętaniu możliwie największej ilości szczegółów wyglądu i sposobu zachowania napastnika;
- nie myj się i nie przebiegaj;
- natychmiast powiadom Policję. Staraj się sprawnie i szybko przedstawić przebieg zajścia, rysopis sprawcy i miejsce działania. Nie dziw się pozornie niedorzecznym pytaniom.

IM KRÓTSZY CZAS OD ZDARZENIA DO PODJĘCIA AKCJI - TYM WIĘKSZA SZANSA WYKRYCIA SPRAWCY.

REDAKTOR NR 8/96

Otym, że ze wszystkich stron atakują nas obrazy i dźwięki pełne przemocy i brutalności, wiemy. Warto więc zastanowić się, czy możemy coś zrobić, by umysł naszych pociech nie był skutecznie modelowany tym, co ogląda.

Kreskówka czy makabrowka - czyli co ogląda Twoje dziecko?

Od kilku lat obserwuje się już u najmłodszych dzieci wzmożoną krzykliwość i fascynację agresją. Trudno im porozumieć się spokojnym tonem, bawić się wyobraźnią nie zaśmieconą wszelkiego rodzaju walkami, morderstwami popełnionymi przez ulubionych bohaterów i dyskusjami o serialach. Kiedy wybieramy się wspólnie do kina czy do teatru, okazuje się, że wiele dzieci traci zainteresowanie, gdy na ekranie czy scenie nikt nikogo nie goni i nie unicestwia. Nic poza szybką akcją ich nie interesuje. Takie zachowanie bardzo niepokoi. Trudno mu się jednak dziwić, skoro obliczono, że w ciągu jednego tygodnia w naszej telewizji pokazywanych jest średnio 68 audycji dla najmłodszych z obrazami nasyconymi przeważnie grozą i siłą.

Czy nie trzeba tu rodzica-przewodnika? Jest konieczny, a jeśli brak czasu na przewodnictwo, to musi zastąpić je sprzeciw, który wcześniej czy później każe zastanowić się, rodzi dystans do problemu. I o to właśnie chodzi.

Sprzeciwiając się, trzeba dać coś w zamian: wycieczkę, spacer, rower, książkę, pływalnię, taniec itp., a najlepiej siebie i czas, choć o to najtrudniej. Zadbajmy, by nasze dzieci nie wyrosły w przekonaniu, że tylko najważniejsza „osobistość” w domu, jaką często jest telewizor czy video, potrafią wypełnić życie człowieka. W innym razie staną się bardziej pobudliwe i obojętne na przemoc. I coraz częściej będzie się zdarzać, że np. w licznej grupie ośmiolatków nikt nie zareaguje na bicie kota, psa lub kolegi. A to już jest straszne.

Nie bądźmy obojętni i niefrasobliwi. Trudno prostować raz skrzywione obrazy norm i wartości, które mimo wszystko obowiązują w życiu. Sytuacji w mediach nie zmienimy, ale nie możemy pozwolić, by cynizm wygrał z rozsądkiem.

Nie daj dziecku tego, co wiesz, że niszczy.

Pomóż wybrać lub wyłączyć telewizor.

REDAKTOR NR 8/96

Pamiętajmy o ptakach

Okres jesienno-zimowy jest dla ptaków trudną do przeżycia porą roku. Małe zasoby pokarmowe, znacznie się ochładza, a ciężkie warunki atmosferyczne utrudniają ptakom odnajdywanie pokarmu. Dzień trwający zaledwie kilka godzin to okres wyjątkowej pracy, muszą bowiem znaleźć tyle pożywienia, aby starczyło im energii na przetrwanie długiej, mroźnej nocy. Skrzydlaci mieszkańcy pól i lasów, którzy nie opuszczają swych rodzinnych stron, zbliżają się teraz do ludzkich osiedli z nadzieją łatwiejszego znalezienia pokarmu i schronienia.

Dokarmianie ma pomóc ptakom w przeżyciu tego krytycznego okresu. Człowiek pomaga im, by one pomogły mu w przyszłości.

Przy dokarmianiu należy pamiętać, że raz rozpoczęte powinno być systematyczne. Nawet kilkugodzinny brak karmy w karmniku (gdy karmiło się przez pewien czas) może spowodować śmierć ptaków. Zwolennicy dokarmiania twierdzą, że lepiej wogóle nie dokarmiać, niż robić to źle.

Czym karmić ptaki?

Karma powinna stanowić składniki wysokokaloryczne, np. tłuszcz zwierzęcy (nie solona słonina, tój wołowy lub barani, smalec) i nasiona oleiste (słonecznik, konopie, rzepik, mak).

POWINNY TO BYĆ pokarmy bogate w białka i węglowodany (nasiona i owoce dziko rosnących roślin, zboża, okrychy białego chleba, pestki dyni i ogórka, śruta zbożowa).

Dokarmiając ptaki należy natomiast pamiętać, że szkodzą im: resztki obiadów, solone ziemniaki i tłuszcz, czarny chleb, chleb żytni robiony na kwasie chlebowym, zjełcząca karma tłuszczowa, karma rozmoczona, której nie należy podawać w temperaturze poniżej 0°C.

Pomagając skrzydlatym przyjaciołom możemy być pewni, że ochronią nas przed różnymi szkodnikami i umilą nam swym pięknym śpiewem wiosno-lętne dni.

Jarosław Gil

Z kalendarza USC

Odeszli od nas

1. Fiedor Antoni	zam.	Koniaków 135	lat 73
2. Bury Maria		Jaworzynka 694	lat 82
3. Wawrzacz Anna		Jaworzynka 97	lat 92
4. Michałek Stanisław		Istebna 199	lat 35
5. Ligocki Leon		Koniaków 443	lat 74
6. Małjurek Bernarda		Jaworzynka 616	lat 32
7. Bieleś Jan		Istebna 588	lat 79

Cześć ich pamięci!

Pary które w miesiącu listopadzie 1 grudnia obchodzą

50-lecie ślubu

1. Państwo Ewa i Józef Legiersey zam.. Istebna 236
2. Państwo Marta i Józef Gazurowie zam. Jaworzynka 391

Pary, które w miesiącu października zawarły **związek małżeński**

1. Wioletta Tabaka zam. Koniaków
i Rafał Grosz zam. Koniaków
2. Anna Bury zam. Istebna i Antoni Legierski zam. Istebna
3. Janina Kubica zam. Istebna
i Mariusz Legierski zam. Jaworzynka
4. Jadwiga Juroszek zam. Jaworzynka
i Jacek Izba zam. Jaworzynka
5. Grażyna Legierska zam. Koniaków
i Stefan Białożył zam. Skoczów
6. Iłona Bieleś zam. Koniaków
i Ryszard Wolny zam. Koniaków
7. Barbara Michałek zam. Istebna
i Jacek Kaczmarzyk zam. Koniaków
8. Regina Michałek zam. Istebna
i Krzysztof Przybyła zam. Głogów
9. Zuzanna Małjurek zam. Jaworzynka
i Czesław Kajzar zam. istebna
10. Janina Juroszek zam. Jaworzynka
i Stanisław Suszka zam. Istebna
11. Maria Kawulok zam. Istebna
i Józef Czepczor zam. Jaworzynka
12. Anna Marekwica zam. Istebna
i Eugeniusz Legierski zam. Koniaków

Szczęść Boże Młodym Parom!

Mieszkańcy powyżej 80 lat, którzy w miesiącu grudniu będą obchodzili swoje urodziny

1. Szemek Karol	ur. 06.12.1916 r.	zam. Istebna 121
2. Kohut Franciszek	17.12.1913 r.	Istebna 140
3. Bestwina Zofia	14.12.1916 r.	Istebna 169
4. Bury Józef	02.12.1905 r.	Istebna 341
5. Karch Józef	07.12.1914 r.	Istebna 360
6. Bujok Emil	08.12.1911 r.	Istebna 370
7. Michałek Antoni	19.12.1916 r.	Istebna 377
8. Marekwica Adam	11.12.1912 r.	Jaworzynka 132
9. Ligocki Józef	25.12.1911 r.	Jaworzynka 291
10. Łabaj Jan	11.12.1914 r.	Jaworzynka 404
11. Dragon Jan	17.12.1915 r.	Jaworzynka 407
12. Sikora Jadwiga	01.12.1916 r.	Koniaków 59
13. Rabin Maria	16.12.1912 r.	Koniaków 196
14. Brączek Zygmunt	01.12.1912 r.	Koniaków 358
15. Worek Wojciech	01.12. 1909 r.	Koniaków 372
16. Fułat Maria	23.12.1912 r.	Koniaków 376

Zacnym jubilatam serdeczne życzenia zdrowia i długich lat życia składają

Wójt Gminy i Kierownik USC

ODŚNIEŻANIE DRÓG

Prace w tym roku na terenie Gminy Istebna wykonuje Spółdzielnia Usług i Produkcji w Koniakowie.

- Telefon Spółdzielni..... Koniaków 556 470
- Telefon prywatny..... Koniaków 556 428

Spółdzielnia do utrzymania zimowego dróg zatrudnia:

- 2 samochody z pługami klinowymi
- 1 Ursus C 380 z pługiem stalowym
- 3 posyparki ciągnikowe
- 1 ładowarka
- 1 ciągnik gąsienicowy DT 75.

Materiałami, którymi Spółdzielnia łagodzi śliskość dróg jest żużel, a od zimy poprzedniej również mieszanka soli i żużla.

„Mieszanką” posypywany jest odcinek drogi 941 Kubalonka – Istebna Tartak. Stosowanie „mieszanki” nie jest zawsze możliwe. Temperatura poniżej -5°C oraz duże opady wykluczają taką możliwość. Utrzymywanie drogi „mieszanką” jest łatwiejsze. Niszczą się jednak nasze samochody a droga odkryta ze śniegu przemarza ze względu na słabą podbudowę.

W pierwszej kolejności posypywane są miejsca niebezpieczne, podjazdy, zakręty, skrzyżowania, przystanki PKS.

W naszych zmiennych warunkach atmosferycznych utrzymanie dróg, co chciałbym mocno podkreślić - to nie budowa domu tylko żywioł nie ustępujący wodzie czy ogniu. Sprzęt i ludzie pracujący przy odśnieżaniu nigdy do końca nie likwidują śliskości, my ją tylko zładodzimy.

W związku z tym zwracam się z ogromną prośbą do wszystkich użytkowników dróg o zachowanie ostrożności w miejscach oznakowanych. Zwracam się również z apelem o bezpieczne parkowanie samochodów. Ustawiane przy drodze często uniemożliwiają odśnieżanie, a mogą nawet ulec uszkodzeniu.

Środki finansowe na utrzymanie dróg są co roku limitowane, tym większa jest prośba o bezpieczną jazdę.

Jan Gazur – Prezes

Serdeczne podziękowania za złożone kwiaty i wieńce oraz udział w pogrzebie zmarłego

śp. Bronisława WITOS

rodzinie, księdzu z parafii Piotra i Pawła z Jaworzynki znajomym, sąsiadom, kolegom z pracy oraz delegacji Rady Gminy

składają córka i syn

SPROSTOWANIE

do wiersza „Pogrzeb górala” zamieszczonego w Nr 11/40

Autorem wiersza jest Władysław Młynek – poeta z Zaolzia. Wiersz wydano drukiem w tomiku poezji Władysława Młynka „Śpiewy z Olzy”.

W imieniu Redakcji przepraszamy czytelników za zaistniały błąd.

Nowootwarty Zakład Krawiecki oraz sklep pasmanteryjno-odzieżowy

zaprasza na zakupy
oraz usługi krawieckie

Istebna 69

(obok kościoła u pani Danuty Sikory)

Świadczenie dla deportowanych do przymusowej pracy

Ustawa z dnia 31 maja 1996 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę nadal wzbudza duże zainteresowanie. Do stowarzyszenia codziennie zgłasza się wiele osób z pytaniami dotyczącymi interpretacji ustawy, sposobu wypełnienia kwestionariusza, udokumentowania itp. Mamy świadomość, że sprawa dotyczy osób po siedemdziesiątce i wiele z nich potrzebuje szczegółowych wyjaśnień. Oto odpowiedzi na kilka najczęściej stawianych pytań.

Kto jest uprawniony do świadczenia?

Uprawnionymi są osoby deportowane poza granice państwa, te sprzed 1 września 1939 roku. Deportacją będzie wywiezienie np. do Raciborza, Gliwic i dalej na zachód poza ówczesną granicę Polski z III Rzeszą. Nie będzie jednak nim wywiezienia do Bielska, Katowic, Krakowa, Poznania itp. bo miało to miejsce w ramach terytorium przedwojennego państwa polskiego. Nie objęte są również osoby zatrudnione w miejscu zamieszkania u „bauerów” i innych zakładach pracy. Wyjątek stanowi osadzenie na terenie kraju w obozie pracy. Przez obóz pracy rozumie się miejsce przymusowej izolacji osób skazanych na niewolniczą pracę. Np. osoba osadzona w „Lager Dwory” i zatrudniona przy budowie I.G. Farber Industrie Auschwitz jest uprawniona do świadczenia. Należy to oczywiście w sposób wiarygodny udokumentować.

W jaki sposób należy rozpocząć starania o przyznanie świadczenia?

Z wnioskiem o przyznanie świadczenia każdy poszkodowany musi wystąpić osobiście. Wniosek wraz z kwestionariuszem można otrzymać bezpłatnie w naszym stowarzyszeniu po przedłożeniu dowodów

deportacji – można to uczynić również korespondencyjnie.

Czytelnie wypełniony kwestionariusz wraz z załączonymi wiarygodnymi dowodami represji, zgodnymi z zarządzeniem Kierownika Urzędu do Spraw Kombatan-tów i Osób Represjonowanych (M.P. Nr 46 poz. 450) należy złożyć w Stowarzyszeniu. Po zaopiniowaniu Stowarzyszenie wniosek kieruje do Urzędu w Warszawie. Stamtąd decyzję o rozstrzygnięciu każdy otrzymuje na swój domowy adres, następnie przedkłada go w oddziale ZUS. Od tej chwili ZUS zaczyna płacić z wyrównaniem za trzy miesiące wstecz.

Jaki jest ostateczny termin składania wniosków?

Takiego terminu nie ma. Kwestionariusz można złożyć za pół roku, za rok... Najważniejsze jest, aby wniosek był należy-cie udokumentowany i nie budził wątpli-wości. Osobiście radzę poświęcić więcej czasu na zebranie wszelkich dowodów i świadectw, bo złe udokumentowanie znacznie przedłuży sprawę.

Jakie dokumenty są uznawane?

Należy przede wszystkim przygotować dokument stwierdzający rodzaj pracy, miej-sce i okres w jakim była wykonywana.

Zarządzenie o którym wyżej mowa wyli-cza różne możliwości udokumentowania.

Wchodzą w grę oryginały dokumentów wystawianych w czasie II Wojny przez władze niemieckie np. karty pracy, legity-macje ubezpieczeniowe, książki pracy, za-świadczenia ówczesnych pracodawców. Ważne jest by odpisy i kserokopie doku-mentów były potwierdzone przez organ administracji państwowej, notariusza lub upoważnionego przedstawiciela stowarzy-szenia. W razie potrzeby dowodem po-twierdzającym pracę przymusową mogą być oświadczenia dwóch świadków złożo-ne pod rygorem odpowiedzialności za fałszywe zeznania. Jednakże zeznania tych osób muszą być udokumentowane uznawa-nymi dowodami. Świadczenie ci mogą być również przesłuchiwać.

Gdzie obecnie można uzyskać potwierdzenie pracy przymusowej?

Stowarzyszenie nasze dysponuje adresami instytucji i archiwów państwowych pol-skich i niemieckich, do których można zwracać się o potwierdzenie. Udziela rów-nież pomocy w napisaniu i wysyłaniu tych podań. Posiadamy umowę z Międzynarodowym Biurem Poszukiwań w Arolsen, które wysyłane przez nas podania załatwia stosunkowo szybko.

Informujemy, że od dnia 3 grudnia 1996 r. czynne będzie biuro Terenowego Oddziału Stowarzyszenia Polaków Poszko-dowanych przez III Rzeszę w Żywcu, Osie-dle Młodych (pod Apteką) dojsię od uli-cy Powstańców Śląskich. Biuro będzie czynne we wszystkie wtorki, środy i czwartki w godzinach od 9 do 13. Będzie tam można otrzymać kwestionariusz, w-pełnić go i złożyć wraz z dokumentami, a ponadto uzyskać wszelkie potrzebne infor-macje.

Oddział Wojewódzki Stowarzyszenia obsługujący całe województwo bielskie znajduje się pod adresem:

Stowarzyszenie Polaków
Poszkodowanych przez III Rzeszę
Zarząd Wojewódzki
z siedzibą w Oświęcimiu
ul. Wyspiańskiego 9
(telefon 42-49-71)
32-600 OŚWIECIM

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku Stowarzysze-nie życzy wszystkim członkom i osobom represjonowanym radosnych i pogod-nych Świąt oraz zdrowia, wszelkiej po-myślności i spełnienia oczekiwań w nad-chodzącym roku.

Prezes Zarządu Wojewódzkiego SPP
Alojzy Borowczyk

INFORMUJEMY,

że w dniu 20.XII.96 o godz. 15.30

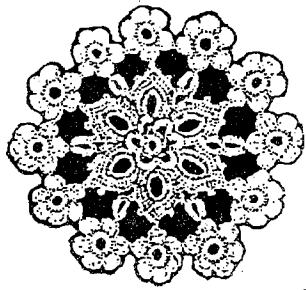
w budynku Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Istebnej

odbędzie się organizacyjne spotkanie dzieci (wraz z rodzicami) i młodzieży

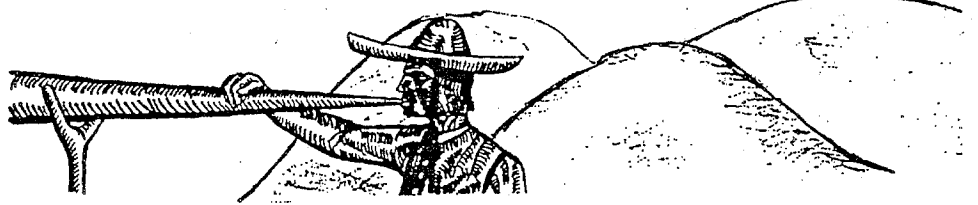
chętnych na naukę gry na instrumentach:

organy, akordeon, gitara (solo akordowa i basowa) fortepian, trąbka, skrzypce, kontrabas, perkusja, saksofon-klarnet.

Blizsze informacje będą podane na spotkaniu.

informator kulturalny

Gminnego Ośrodka Kultury w Istebnej

Pierwszy i drugi dzień świąt Bożego Narodzenia

Pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia zaczynał się Pasterką, w gwarze istebniańskiej zwaną „Jutrznia”. Jeszcze do lat powojennych Pasterka zaczynała się o godz. 4.00 nad ranem, a to z tego powodu, że tylko w Istebnej był kościół, zbudowany w 1792 roku. Natomiast w Jaworzynce kościół zbudowano dopiero w 1954 roku. Niektóre osiedla są znacznie oddalone od kościoła istebniańskiego o 10–12 kilometrów. Dlatego ludzie chcąc zdążyć na Pasterkę, musieli iść czasami do 3 godzin. Dopiero w 1954 roku ks. Kosyrzyk wprowadził Pasterkę o północy.

Z. Gloger stwierdza, że Msza św. o północy, czyli tzw. Pasterka, została wprowadzona przez św. Franciszka, a tradycję tą rozpowszechnili zakonnicy franciszkańscy. „Missa in nocte” wprowadzono w drugiej połowie V wieku w nawiązaniu do Mszy św. nocy wigilii paschalnej. W Jerozolimie IV–V wieku w nocy z 5 na 6 stycznia celebrowano Mszę św. w grocie betlejemskiej na pamiątkę narodzenia Chrystusa Pana. Wigilia Bożego Narodzenia w oprawie liturgicznej, jaka dochowała się do naszych dni zapoczątkowana została około wieku VI (Comes z Wurzburga).

Dla górali Pasterka jest integralną częścią wigilii i świąt Bożego Narodzenia. Obecnie po wieczery wigilijnej raczej mało kto kładzie się spać i każdy z niecierpliwością czeka na godzinę udania się do kościoła. Przebieg Pasterki jest zawsze bardzo podniosły i uroczysty. Jeżeli Msza św. jest koncelebrowana, to wówczas proboszcz odprawia zawsze w intencji członków Spółdzielni Hodowców Owiec. Udział parafian jest zawsze bardzo liczny. Znaczna część przychodzi w strojach regionalnych, co nadaje Pasterce ton autentycznie góralski. Jest to zawsze wielkie przeżycie dla całej parafii, gdyż wszyscy na wzór pierwszych chrześcijan przystępują do Komunii św. Ci, którzy nie mogą przyjść

do kościoła, modlą się i śpiewają kolędy w domu. Podobnie jak wieczery wigilijną, Pasterkę poprzedzają rozlegające się wokół kościoła i po wsi wybuchy petard i wystrzały z moździerzy. Stary ten zabieg apotropeiczny traktowany jest jako część i wiwat dla nowonarodzonego Pana Jezusa. Po skończonej uroczystości, każdy możliwie jak najprędzej udaje się do domu, bo: „Kto pierwszy wróci do domu z Jutrznia, ten też pierwszy w jesieni zbierze plony z pola”.

Radość z jaką ludzie regionu istebniańskiego idą na Pasterkę można odczytać w wierszu J. Sikory „Na Jutrznioń”.

Ej na Jutrznioń, na Jutrznioń – to północy pujdymy, gwiozdeczki nóm naświycóm i tyn miesiąc złoty.

Pujdymy so lasym, w śniegu po kolana, pujdymy se polym, choć dróżka zawiana.

Pujdymy powitać małego Jezuska, pujdymy zaśpiwać wiesioło mu dziśka.

Zaspiwómy Mu wszecy kolyndyn wiesiołóm, niech to Boskie Dziecię żyje s'nami społu.

Niech sie s'nami raduje w tej góralskiej doli, my górole wiesiole, nas serce nie boli.

My sie radujymy tej dzisiejszj nocy, że Boga widzimy, tu na własne łoczi.

Tóż Go, powitómy nabożnóm kolyndóm, chwałym Mu łoddóm dzisiejszóm Jurzynkóm.

Po Jutrzni zaś wszecy do domu pujdymy, i z wielkóm radościóm resztym świąt spyndzimy.

Święta Bożego Narodzenia zwane są też „Godnimi”, lub „świętami Dodnimi”, podobnie jak w innych regionach Polski. Etymologicznie „Gody” w odniesieniu do świąt Bożego Narodzenia można wyprowadzić od styku dwóch lat (stary i nowy rok), czyli inaczej godów (god – rok), lub też od godzenia, pojednania. Historycznie jednak genezy obrzędowości świąt Bożego Narodzenia należy szukać w zwyczajach starożytnego Rzymu. Wielu autorów wyprowadza obrzędowość świąt Bożego

O wigilii, opłatku i choince pisaliśmy już w poprzednich świątecznych numerach naszej gazety.

Dzisiaj przedstawiamy naszym Czytelnikom obszernie fragmenty pracy magisterskiej ks. Jana Kohuta, napisanej w 1983 r. z etnologii religii pod kierunkiem ks. dra hab. Henryka Zimonia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim na temat zwyczajów, obrzędów i wierzeń okresu adwentu i Bożego Narodzenia w regionie istebniańskim.

Życzymy przyjemnej lektury.

Krystyna Rucka

Narodzenia ze starorzymskich Saturnaliów; uroczystości ku czci Saturna, boga siewów jesiennych, które przypadają na dzień 17.12. Z biegiem czasu uroczystości te przeciągnęły się tak, że trwały nieprzerwanie do 24.12. Aż do III wieku po Chrystusie dzień 25.12. w oficjalnym kalendarzu rzymskim był dniem, w którym świętowano narodziny niezwyciężonego Słońca (dise natalis Solis invicti). Wyznaczona przez Kościół data obchodów narodzin Chrystusa na dzień uroczystości poświęcony przez ludy pogańskie, miała na celu może nie tyle likwidację samego święta, ile raczej zmianę przedmiotu kultu. Przykładem tego może być przeciwstawienie niezwyciężonemu Słońcu czczonego w starożytnym Rzymie – Chrystusa, jako wschodzące słońce sprawiedliwości, zapowiedziane przez proroka Malachiasza.

Analogicznie proces nałożenia się treści chrześcijańskiej na zastane przez chrześcijaństwo święto niechrześcijańskie dokonało się w wypadku Nowego Roku i Trzech Króli. Ponieważ chrześcijańskie święta zostały nałożone na święta pogańskie, a ich obrzędowość formowała się w środowisku pogańskim, dlatego wydaje się zupełnie oczywiste, że wobec takiego stanu rzeczy do obrzędowości chrześcijańskiej świąt musiały przeniknąć elementy obrzędowości pogańskiej. Za takie uważa się między innymi zwyczaj kolędowania, cho-

Pierwszy i drugi dzień świąt Bożego Narodzenia

(*cd. ze str. 9*)

inka, składanie życzeń, zajmowanie miejsca przy jednym stole wigilijnym gospodarzy i służby w czasie wieczerzy wigilijnej, bezkarność psot w domu, a nawet w kościele. Ponieważ jak wyżej stwierdzono dzień wigilii pokrywa się z dniem zimowego przesilenia słonecznego, nadawało to całym świętom Bożego Narodzenia charakteru przełomowego w obrzędowości dorocznej. Pociągnięto to też za sobą dalsze zapożyczenia z obrzędowości pogańskiej, jak praktyki magiczne, wiarę w zjawiska cudowne i elementy kultu zmarłych, gdyż w tym czasie (dokładnie 23.12) w starożytnym Rzymie obchodzono tzw. „Larentalia”, tj. uroczystości święta zmarłych, które przeciągnęły się do 3 stycznia. Do elementów, które musiały przejść z rzymskich larentaliów do obrzędowości okresu świąt Bożego Narodzenia, czyli czasu od Wigilii aż do Trzech Króli, badacze jeszcze zaliczają takie elementy jak: zakaz rąbania drzewa, wicia sznurów oraz przedzenia, a także obowiązek zapraszania do stołu bezdomnych i tułaczy. Takim zjawiskiem była też chęć nawiązania bliższego niż zwykle kontaktu ze światem zmarłych, którzy mieli moc szkodenia ludziom, ale mogli też wiele pomóc w poznaniu przyszłości, jeżeli byli należycie traktowani przez żyjących. Szczególnie w okresie od 24 grudnia do 6 stycznia praktykuje się wiele różnego rodzaju wróżb i zabiegów magicznych.

Pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia w zwyczajowości istebniańskiej jest dniem odpoczynku i jednocześnie świętem o charakterze wybitnie rodzinnym. Wszyscy respondenci jednoznacznie stwierdzili, że: „jest to największe święto w roku”.

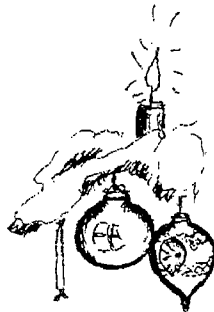
Istnieje też jakby niepisany zwyczaj zakazu składania komukolwiek wizyt, nawet gdyby była to najbliższa rodzina. Dopuszczalne jest jedynie załatwienie spraw absolutnie koniecznych, których nie sposób odłożyć do dnia następnego.

W pierwszy dzień Bożego Narodzenia wszyscy idą do kościoła obojętnie czy ktoś był na Pasterce, czy też nie. Po powrocie przeważnie śpiewa się kolędy, czyta Pismo św., książki religijne lub po prostu odpoczywa. Po południu parafianie mieszkający bliżej kościoła, udają się na świąteczne niespory kolędowe. W Boże Narodzenie rano rozpala się z patyków odkładanych od św. Łucji ogień świąteczny. Ma to odstrzążyć czarownicę, która by chciała szkodzić

gospodarzowi. Czarownica ta przyjdzie w ostatni dzień do domu, bo: „ją paliło, jak te patyki gorzały”. Często takiej babie pokazywano miotłę, nie wpuszczając jej do domu. Oczywiście takie postępowanie było możliwe dawniej, a nie obecnie. W dzień Bożego Narodzenia wynosi się z domu wszystkie odpadki razem z obrusem ze stołu wigilijnego, a więc lupiny z orzechów, ości z ryb, kruszyny ze stołu i wysypuje pod drzewo owocowe, które nie chce rodzić. Istnieje przekonanie, że gałęzie tego drzewa na drugi rok będą się łamać pod nadmiarem owoców.

W oparciu o powyższe przedstawienie sposobu spędzania pierwszego święta Bożego Narodzenia można stwierdzić, że dzień ten odznacza się walorami święta wybitnie religijnego i rodzinnego, bez jakichkolwiek rozrywek. Nawet dzieci nie koga jeździć na nartach i sankach, przynajmniej do południa. Rodzina łączy się nie tylko przy wspólnym stole, ale również przez wspólne uczestnictwo w modlitwie i nabożeństwach liturgicznych.

Zupełnie inny charakter ma drugi dzień świąt Bożego Narodzenia. Jeśli pierwszy dzień mija w spokojnej, podniosłej atmosferze religijnej i rodzinnej, to drugi dzień jest dniem wzajemnych wizyt i powszechnego świętowania w towarzyskim gronie. Podobnie jak w innych regionach Polski, jest on obchodzony bardzo hucznie i wesoło. Często w gospodach odbywają się zabawy, z których młodzież po długim okresie wstrzemięźliwości chętnie korzysta. Często też odbywają się synby – zwyczaj zaręczyn. Najbardziej jednak znany i popularny jest zwyczaj kolędowania, czyli tzw. połazy, to jest odwiedzanie sąsiadów, krewnych przez dzieci od wczesnych godzin rannych z życzeniami wszelkiej pomyślności na ostatnie dni starego i cały Nowy Rok.

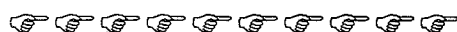
Od św. Jana Ewangelisty do Trzech Króli

Okres od św. Jana Ewangelisty do Trzech Króli zawiera sporo wydzwięków religijnych, ale nie ma specjalnych zakazów wykonywania ciężkich prac w tym okresie. Jest to czas, kiedy przypadają święta, acz-

kolwiek nie oznaczone przez Kościół jako nakazane, to jednak ludzie częściej gromadzą się w kościele. Pierwszym świętem jest uroczystość św. Jana Ewangelisty, w szczególności sposób umiłowanego ucznia Chrystusa. Św. Jan stał się opiekunem Matki Najświętszej, na wyraźne polecenie Zbawiciela dane z krzyża. Data jego śmierci przypada na okres panowania cesarza Trajana (98–117). Żył najdłużej ze wszystkich Apostołów. Według Tertuliana, śmierć miał ponieść w Rzymie przez zaurzenie we wrzącym oleju. Czczony jako patron pisarzy, kopistów oraz tych, którzy trudnią się uprawą winnej latorośli. Błogosławieństwo wina udzielane w dzień św. Jana Ewangelisty nawiązuje do późnej legendy o rzekomej próbie otrucia Apostoła. Święcenie wina, które dokonywało się w kościele i wino, które spożywane było potem przez wszystkich, miało na celu znaczenie w pewnym stopniu magiczne. Otóż święcone wino miało chronić dzieci i dorosłych zbierających w lecie owoce leśne przed ukąszeniem żmij, których znaczna ilość znajdowała się w lasach. Interpretacja właściwości wina w taki sposób nie była jednak powszechna.

Święto Młodzianków, też wprawdzie nie jest świętem nakazanym, ale szczególnie jest to święto małych dzieci, które są licznie przynoszone do kościoła przez swoich rodziców w tym dniu. Ze zwyczajów świeckich na uwagę zasługuje zaprzęganie po raz pierwszy młodych koni do sań. W żaden inny dzień, tylko właśnie w Młodzianków wolno je zaprzęgać po raz pierwszy. Wierzy się bowiem, że młody koń zaprzęgnięty w ten dzień po raz pierwszy, dobrze będzie w przyszłości ciągnąć.

Po kilku dniach raczej skąpych w darzenia w ostatni dzień starego roku następuje znaczne ożywienie w góralskich wioskach. O ile jednak Sylwester obecnie obchodzony jest bardziej hucznie i na sposób miejski, to dawniej zabaw nie było w ogóle. Wieczorem w kościele zawsze jest Msza św. dziękczynna za miniony rok, podczas której proboszcz daje parafianom sprawozdanie ze swojej działalności: ile było chrztów, pogrzebów, ślubów, przystępujących do Komunii św. Na zakończenie Mszy św. wobec wystawionego Najświętszego Sakramentu odbywa się przeproszenie za grzechy popełnione w minionym roku. Z kolei śpiewa się hymn „Te Deum”, a całe nabożeństwo kończy się znanej ogólnie na Śląsku Cieszyńskim pieśni: „Nie tak bystro płynie rzeka, jak nam prędko czas ucieka”. Z treści jej jednoznacznie wynika, że koniec roku kalendarzowego w pobożno-

ści ludowej jest motywem dla przypomnienia znikomości życia ludzkiego, „ulotnej jego doczesności”, tęsknoty za życiem wiecznym i dziękczynieniem za hojne dary Boże otrzymywane z Jego ręki każdego roku.

Pierwszy dzień Nowego Roku także jest uznawany za wielkie święto, ale specjalnych obrzędów w tym dniu się nie dokonuje. Dawniej chodzili jeszcze po wsi kołędnicy, pastuszkowie. Natomiast drugi dzień Nowego Roku był dawniej znacznie obfitszy w wydarzenia. Związane to było z rozwiązywaniem umowy o służbę u gospodarzy, tzw. „rozchodni dzień”. Przy okazji wypłacano należność służbie za całoroczną pracę. Oprócz pieniędzy dawano niekiedy części garderoby, buty, czapki. O ile gospodarze nie byli skąpi i służbę przedłużali, dawali jej dwu lub trzydniowy urlop i posyłali przez nich do domu tzw. „służkę”, czyli chleb domowego wypieku, kołacz lub słoninę. Służbę niewygodną dla gospodarzy zwalniano w tym dniu bez żadnych zobowiązań. Młodych poszukujących pracy było wtenczas pod dostatkiem. Rozchodni dzień utrzymywał się aż do II wojny światowej. Służba obchodziła go bardzo uroczyście. Ze składek zamawiano w miejscowym kościele. Mszę św. na intencję pomyślnej służby w przyszłym roku. Po nabożeństwie gazdowie wybierali za zwyczaj spośród ubiegających się o służbę najzdrowszych i najsilniejszych. Dobijano również targu o wysokość wynagrodzenia.

Warto jeszcze wspomnieć o „Jasełkach Śląskich” napisanych przez byłego proboszcza w Istebnej ks. prał. Emanuela Grima, znanego literata i poetę regionu istebniańskiego, wielkiego miłośnika Beskidów i Łąska Cieszyńskiego. Jasełka zostały wydane w Cieszynie w 1926 roku – pierwsze i w 1932 roku – drugie wydanie. Cieszyły się ogromnym powodzeniem nie tylko ze względu na religijną, ale i regionalną treść. W formie teatralnej często wystawiane przed II wojną światową w gospodzie istebniańskiej. Później jednak z różnych względów zostało to zaniechane. Wielką zasługę miał były proboszcz w Istebnej ks. Lucjan Wawrzyńczyk, który w 1970 roku postanowił wyszkolić ludowych odtwórców poszczególnych ról, jak również zakupił nowe stroje. Jasełka tym razem wystawione w kościele, znów cieszyły się nie słabnącym powodzeniem. Obecnie popularność ich trochę spadła, lecz ciągle są wystawiane, chociaż nie każdego roku.

Wraz ze świętem Trzech Króli kończy się okres świąt Bożego Narodzenia. „Trzej Królowie” (przebierańcy) chodzili po domach zazwyczaj już od Nowego Roku a kończyli właśnie w Trzech Króli.

Pieśń dla dzieci na Boże Narodzenie

Pójdźcie! Niechaj się duch nasz weseli!
Chrystus Pan się narodził tej nocy
I do swojej krainy anielej
I was także wprowadził w swej mocy.

Pójdźcie – klęknać przede żłobkiem Jego,
Zaśpiewajcie mu żywo w stajence:
By na chwałę Ojca niebieskiego
Brzmiało chórem śpiewanie dziecięce.

Zaśpiewajcie z chórami aniołów
Zaśpiewajcie Mu pieśni przeczyste –
Bowiem światło niebieskich żywiołów
Tu na ziemię dziś zeszło – zaiste!

Upadnijcie przy świetle żłobie
I klękajcie – prosząc śród pokłonu,
By wam nie dał stać w grzechu żalobie –
I prowadził do swojego tronu.

Ofiarujcie Mu w jasnej godzinie
Tego dnia – Bożego Narodzenia,
Wszystko światło, co w duszy wam płynie,
Wszystko jutro waszego zbawienia.

Błogosławić was zawsze w swej mocy –
Oto wieczna Jego woła świata:
Bo po wszystkie dni i wszystkie nocy
Dobry Jezus wciąż o tem pamięta.

Proście, dzieci, niechaj was uzdrowi –
Niech wam dzisiaj da ten dar nad dary;
Byście zawsze byli Jezusowi
Pełne wiary, posłuchu, ofiary.

Z takim darem Boże Narodzenie
Trwa i wtedy gdy światła przygasną,
A Pan Jezus na wieczne zbawienie
Was poświęci swą światłością jasną.

Z zbioru: 100 pięknych wierszy

XXII Sesja Szkoleniowa Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej „BIESZCZADY '96”

W dniach 18 – 2 października 1996 r. odbyła się kolejna sesja szkoleniowa PSPL. Gospodarzem Sesji była regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie.

Po zbiórce uczestników w „Hotelu Tarnowia” i konferencji prasowej z kierownictwem tegoż hotelu wyjechaliśmy w teren. Po drodze zwiedziliśmy zamek w Przecławiu, w którym odbywają się spotkania polityków, biznesmenów krajowych i zagranicznych, a także uroczystości weselne, gdyż pomieszczenia tego pięknego zamku można wynajmować. Szczegółowo przedstawiono nam charakterystykę Nadleśnictwa Bircza, którą przedstawiamy naszym Czytelnikom, którzy może kiedyś zawitają w te strony.

CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA BIRCZA

Nadleśnictwo Bircza położone jest w VIII Karpackiej Krainie Przyrodniczo-leśnej, w 2 Dzielnicy Podgórze Środkowo-Beskidzkiego.

Powierzchnia nadleśnictwa wynosi 29.459 ha z czego na województwo przemyskie przypada 18.047 ha, a na województwo krośnieńskie 11.412 ha.

Terytorialne Nadleśnictwo Bircza działa na terenie gmin: Bircza, Fredropol, Krzywca, Dubiecko i Ustrzyki Dolne.

Macierzystą jednostką Nadleśnictwa jest Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie.

Nadleśnictwo Bircza powstało na mocy dekretu PKWN z dnia 12.12.1944 r. i powierzchnia jego wynosiła wtedy ponad 8500 ha.

W roku 1972 w skład nadleśnictwa weszły Nadleśnictwo Wojtkowa i Nadleśnictwo Nowe Sady, które obecnie stanowią Obręb.

Całość nadleśnictwa podzielona jest na 20 leśnictw.

Obszar nadleśnictwa jest silnie urozmaicony. Tworzy go szereg pasm górskich przebiegających przeważnie w kierunku od Pn-Z ku Pd-W.

Pasma te o wys. od 350 do 680 m npm są poprzecinane licznymi dolinami, jarami i potokami, które zasilają rzeki Wiar i Stupnica tworzą zlewnię rzeki San.

Okres wegetacyjny trwa przeciętnie 6 m-cy. Późne przymrozki wiosenne występują jeszcze w ostatniej dekadzie maja, a wczesne jesienne pojawiają się pod koniec września.

(cd. na str. 12)

XXII Sesja Szkoleniowa „BIESZCZADY '96”

(*cd. ze str. 9*)

Podłoże geologiczne stanowią trzeciorzędowe utwory fliszowe składające się z warstw łupków i piaskowców. Z tych materiałów utworzyły się gleby przeważnie gliniaste i ilaste o różnej głębokości i szkieletowości.

Na glebach tych wykształciły się następujące typy siedliskowe lasu: L wyż. – 77%, LG – 22%, OL J – 1%.

na typie siedliskowym L wyż. przyjęto dwa typy gospodarcze jodłowo-bukowy i bukowo-jodłowy z domieszką do 30% db, md, jw, js.

Na typie siedliskowym LG przyjęto typ gospodarczy bukowo-jodłowy z domieszką do 10% md, św, jw.

Głównymi gatunkami lasotwórczymi w Nadleśnictwie są:

jodła (38%), sosna (30%), buk (20%), olcha szara (3%), grab (2%), brzoza (2%) oraz modrzew, jawor, dąb, świerk, jesion (5%).

Nadleśnictwo Bircza posiada własną bazę nasienną tj. drzewostany nasienne wylądzone i gospodarcze bukowe, jodłowe i jesionowe zajmujące powierzchnię około 590 ha.

Lasy nadleśnictwa pełnią funkcje ochronne i gospodarcze. Całość lasów została zaliczona do I grupy ochronności głównie jako lasy wodochronne i częściowo glebochronne.

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się trzy zatwierdzone rezerwy leśne o łącznej powierzchni 477 ha pow. leśnej. Są to rezerwat „Krępak” o pow. 134 ha, „Reberc” o pow. 191 ha i „Turnica” o pow. 152 ha. Projektowane są nowe rezerwy. W roku 1991 rozporządzeniem Wojewody Przemyskiego został utworzony Park Krajobrazowy Pogórza Przemyskiego, w którego zasięgu wraz z otuliną znalazło się 18047 ha powierzchni Nadleśnictwa. Z kolei prawie cały Obręb Wojtkowa położony na terenie woj. Krośnieńskiego wchodzi w skład Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Wyjątek stanowi Leśnictwo Trzcianiec, którego powierzchnia została wliczona do Parku Krajobrazowego Gór Słonnych.

Na terenie Nadleśnictwa została wliczona do Parku Krajobrazowego Gór Słonnych.

Na terenie Nadleśnictwa zostało wytypowanych około 100 pomników przyrody, z których większość została już zatwierdzona. Przedmiotem ochrony są tutaj takie gatunki drzew jak: buk, jodła, dąb, jesion, lipa i grab.

Całość lasów Nadleśnictwa charakteryzuje się bogatą florą i fauną. Na skutek przenikania różnych elementów flory (górski, nizinny i pontyjski) roślinność charakteryzuje się dużą różnorodnością obejmującą około 600 gatunków z czego 50 gat. podlegających ochronie całkowitej, a 14 gat. ochronie częściowej.

Również ciekawa jest fauna Nadleśnictwa, która obejmuje około 240 gatunków kręgowców z czego 133 objęte jest ścisłą ochroną gatunkową. Dla utrzymania ochronnych i gospodarczych funkcji lasu wykonuje się corocznie od 200 do 400 ha odnowień i zalesień oraz na powierzchni około 3000 ha prace pielęgnacyjne i ochronne.

Bardzo istotnym problemem będzie zagospodarowanie w przyszłości około 3000 ha nowoprzyjętych gruntów z Zasobów Własności Agencji Rolnej Skarbu Państwa.

Najważniejszym zadaniem będzie właściwe zalesienie gruntów porolnych z jednoczesnym zabezpieczeniem bazy zerowej dla zwierzyny łownej oraz zachowaniem powierzchni cennych ekologicznie.

Nadleśnictwo posiada 12 ha starych szkółek. W roku 1996 rozpoczęło produkcję na nowo założonej szkółce o pow. około 10 ha.

Lasy Nadleśnictwa są również źródłem surowca drzewnego. Przeciętnie rocznie pozyskuje się około 65000 m³ drewna głównie z porządkowania sanitarnego drzewostanów i cięć pielęgnacyjnych.

Gospodarka łowiecka prowadzona jest w 4 wydzielonych obwodach łowieckich o łącznej powierzchni 27660 ha. Zwierzynę łowną reprezentują takie gatunki jak: jeleń, sarna i dzik.

Z dużych drapieżników można spotkać wilka, rysia i żbika a także przechodzącego niedźwiedzia. Dostępnie liczenie reprezentowane jest wydra, a od kilku lat utrzymują się duże kolonie introdukowanego bobra.

Dla wędkarzy atrakcyjne są żyjące w Sanie i Wiarze brzana, pstrąg, szczupak a nawet sum.

Przez teren Nadleśnictwa przebiegają trzy atrakcyjne szlaki turystyczne: czerwony, niebieski oraz Pątniczki szlak im. Jana Pawła II.

Zawieruchy wojenne nie oszczędziły tutejszych terenów. Po niektórych licznych kiedyś wsiach pozostały tylko nazwy. W kilku ocalałych miejscowościach pozostały ślady ciekawej starej miejskiej zabudowy.

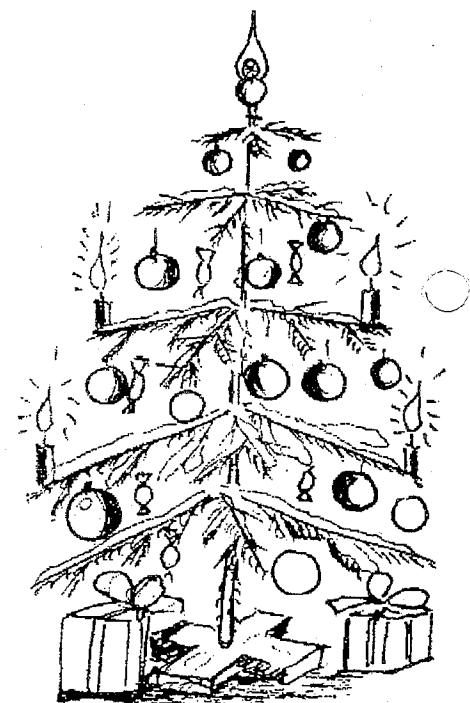
Godne obejrzenia są takie obiekty jak zespół klasztorno-kościelny w Kalwarii Pałacowskiej z XVII w, jedyna w Polsce cerkiew obronna z XV w. w Posadzie Rybotyckiej oraz zespół pałacowo-parkowy w Birczy. Stare cerkwie, kościoły, cmentarze i kapliczki w różnym stanie można spotkać wszędzie. W pobliżu Wiaru można się natknąć na grodziska z VII–XII w. Warunki naturalne Pogórza Przemysko-Dynowskiego stwarzają doskonale możliwości uprawiania różnorodnych form turystyki kwalifikowanej.

Potem zwiedziliśmy także hotel w Arłamowie, dawny ośrodek wypoczynkowy Urzędu Rady Ministrów, którego właścicielem jest obecnie firma KAMAX.

Po konferencji prasowej z Zarządem KAMAX-u odbyła się kolejna konferencja prasowa z RDLP.

Uczestnicy sesji wydali swoją „Gazetę Warsztatową”, której fragment o Nadleśnictwie w Birczy prezentowałam powyżej.

Krystyna RUCKA

„Nasza Trójmieść” - wydaje URZĄD GMINY w Istebnej

Adres: 43-470 ISTEBA 1000, tel. 55-60-87 - woj. bielskie

Redaguje Zespół w składzie:

Krystyna Rucka, Elżbieta Legierska-Niewiadomska

Skład komputer. i druk: INTERFON, Cieszyn, ul. Olszaka 5,

tel. (0-33) 510-543, fax (0-33) 511-643

Czasopismo zrzeszone w Polskim Stowarzyszeniu Prasy Lokalnej